

Izhaja

vsak četrtek (po potrebi
tudi večkrat) z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo
šljajo uredništvu 314
Velikovec

Rokopisi n.
strani lista n.
naj
abljana

Rokopisi
Dopisom je t. za odgovor
priložiti pošto znamko.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejmejo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev.

Velja

za celo leto K 20.—
» pol leta » 11.—
» četrt » » 6.—
» 1 mesec » 2.—

za inozemstvo primeroma več.
Naročnina se plačuje vnaprej.

Za oglasila se plačuje po 50 v, med
besedilom po 1 K za 1 cm² vsakokrat,
minimum 24 cm². — Za poslano se
plačuje po 80 v, za parte, zahvale in
izjave po 1 K za 1 cm². — Za male
oglasila se plačuje po 30 v za besedo;
debelo tiskano 60 v vsakokrat;
minimum 5 K.

Za izvestilo pri upravnštvu 3 K posebej.
Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravištvó lista »Mir«,
Prevalje, Koroško.

Leto XXXIX.

Prevalje, 31. julija 1920.

Št. 38

Mi smo na konju!

Velikovec, 25. VII. 1920.

Nemci, folksverovci hočejo imeti demarkacijsko črto odprto. Ta glas, ki so ga raznesli nemški agitatorji, je zadnjo nedeljo tako razburil vso Podjuno in velikovško okolico, da so glasovalci kakor hndournik privreli od vseh strani v Velikovec, ki je bil kmalu kar preplavljen od slovenske množice. Kdo bi mogel naštetati vse, ki so prišli? Že v zgodnjih urah se je zbirala najbližja okolica, tudi zgodnji vlak iz Železne Kaple je že pripeljal kakor skala trdne gorjance s Kort, Obirskega in izpod Pece; prenočili so v Železni Kapli, samo da bi bili pravočasno na mestu! Čast jim!

Kmalu nato so se začeli vsipati okrašeni vozovi iz daljne okolice v mesto. Nepregledna vrsta jih je bila, nabito polni, vsi v zastavah in z napisi. Moral bi naštetati vsa društva in vasi velikovškega okraja, ako bi hotel vse imenovati. Posebno pozornost pa so zbudili jezdecí Orli iz Šmihela. Bili so pravi znak dneva: Slovenci smo na konju, nikdo nas ne spravi več doli!

Navdušenje je rastlo, čim bolj se je množica zbirala. Posebno pozornost pa je pri vsem prekipavočem navdušenju vzbudila nepregledna vrsta vozov iz Dobrle vasi z godbo ter sklenjena vrsta poltisoč Vovbrjanov z vihrajočo zastavo in godbo. Iskreno se je vzklikalo tudi Labudu, Žvabeku in drugim oddaljenim krajem ob demarkacijski črti.

Množica na mestnem trgu je narastla na valujoče se morje, da so se vsa okna stanovanj Nemcev zaprla in zastrla. Pa tudi v temi so morali slišati naš vrisk in naše vzklike. Pa zmerom so še prihajale nove trume vojščakov od vseh strani. Vlak iz Pliberka in drugi vlak iz Železne Kaple pa sta imela precejšnjo zamudo.

Ob pol 12. uri šele se je mogla začeti sveta maša na mestnem trgu, katero je daroval kanonik Kotnik, peli pa so pevci „Ljubljanskega Zvona“. Šele med mašo so prikorakale procesije iz Bele in pliberške okolice, novi tisoči, katere je vlak s toliko zamudo pripeljal. Pa tudi iz grebinske okolice in od drugih strani so še vedno prihajale prave procesije.

Podlistek.

Tončej se mi smili.

Spisal Zvonimir.

V sredo zvečer je prišel gospodar Jelen iz Velikovca domov. Domači so ga še čakali, da so skupaj večerjali. Pri mizi zamišljeno pogleduje svojega sina Tončeta. Je res vrl mladenič in dober fant ta Jelenov Tonče. Predno vstanejo od mize, pravi gospodar svoji družini:

„Danes smo se v Velikovcu pogovarjali s starimi znanci. Bili smo bolj sami. Govorili smo tudi zaradi našega glasovanja. Veste, bomo le na nemško stran. Tudi druge moramo k temu prigovarjati. Če bomo v Jugoslaviji, bomo s Srbi skupaj. Srbi pa ne morejo imeti miru. Zmiraj se vojskujejo. Nemci pa so miren narod. Nemška Avstrija je republika, kjer ima ljudstvo vso oblast v rokah. V republiki ni nikdar vojske, zato je tudi v novi Avstriji ne bo. Jugoslavija pa ima kralja. Kralj pa se lahko vojskuje, kadar se njemu ljubi. Naš Tončej se mi smili, ko bi moral v vojsko. Zato Koroška ne sme pripasti Jugoslaviji.“

Fant se je nasmehnil in ni nič odgovoril. Rekli so si lahko noč, pa so šli spat. Le svoji ženi je še rekel oče: „Tončej bi se mi res smilil.“

Na Jelenovega Tončeta je mislila Mežnarjeva Lenčka, kadar je zalivala nagelj na oknu, rdeč in dišeč. Iz cerkve gredé stopi Lenčka k šivilji. Tam je bila šiviljina znanka iz Nemške Avstrije. Srečno je prišla čez mejo brez dovoljenja. In ta je pravila:

Nabrala se je med tem taka nepregledna množica, da je bilo težko najti primeren govorniški prostor. Še najboljše se je rešila ta težkoča tako, da se je zapeljal sredi množico visok tovorni avtomobil, kateri je potem služil za govorniški oder. In zbrala se je tam okoli nešteta množica, da se je tiščala glava pri glavi na celem velikem prostoru zgornjega dela mestnega trga.

Valovanje in bučanje te množice je utihnilo, ko je povzdignil svoj glas prvi govornik, koroški rojak dr. Ravnik. Za njim je govoril župnik Arnuš, ljubljene Rožanov, potem naša kremenita znanka Prušnikova iz Bele, končno odvetnik dr. Müller, ki je prečital resolucije, in koroški bojevnik Ude. Vsi govorniki so govorili nepregledni množici prav iz srca, od burnega pritrdjevanja in navdušenega vzklikanja so bili vedno prekinjeni. Kakor morje, ki se razburka ob viharju do dna globin, tako je zabučala ta množica krotkih koroških Slovencev od vesti, da hočejo lačni Nemci in folksverovci odpravo demarkacijske črte, da bi se kakor gladni volkovi vsuli v naše mirne kraje, se najedli za svoj ničvredni denar našega belega kruha, da bi potem bolj mogli hujskati proti nam. Blizu deset tisoč pesti se je stisnilo, ko je povedal govornik Arnuš, da si znamo svojo pravico poiskati tudi sami, ako bi hotela antanta snesti dano besedo in raztrgati pisano pogodbo. Gromovito se je pritrdjevalo odločnim besedam gospodične Prušnikove, ki je z vsem povdankom izjavila v imenu koroških žen in deklet, da bi tudi one postale levinje v samoobrambi, ako bi nas vlada zadosti ne ščitila. Mi koroški Slovenci smo na konju, kdor bi skušal nas spraviti doli, ta pride pod kopita! Cel svet naj sliši to naše odločno svarilo!

Ko je dal dr. Müller resolucije na glasovanje, se je dvignilo stotine zastav in tisoče rok, ki bodo na dan glasovanja oddale najmanj polovico glasov celega velikovškega okraja za Jugoslavijo. Brez šale! Kdor je gledal to plamtečo nedeljsko manifestacijo, ko se je brez priprav in brez bobnjenja zbrala polovica volilcev celega obsežnega okraja v Velikovcu, kdor ima količkaj soli v glavi, da preračuna, koliko naših zavednih ljudi je mo-

ralo doma ostati, ta se je moral res vprašati: čemu sploh glasovanje? Pa dobro, če so si visoki državniki že vtepli v glavo, da moramo svojo pravico črno na belem dokazati, dobro, storili bomo to že zavoljo tega, da za zmerom zavežemo široka usta napihujenih nasprotnikov. Ali predrznost, da hočejo ti naduti nasprotniki še zadnji trenotek napraviti „kšeft“ na našo škodo, vdreti proti naši volji v našo mirno hišo, to presega pa vendar že tudi našo znano potrpežljivost in tudi mi znamo povedati celemu svetu: „Do sem in ne dalje“.

Po veličastni manifestaciji je odkorakalo navdušeno ljudstvo v mogočnem sprevodu, kjer se je popoldne prosto zabavalo, posebno v telovadnici, kjer je govorila še gdčna Panter ter se je z velikim uspehom igrala igra „Judež“, gosp. Gaspari pa nam je zapel primeren kuplet o Celovcu in lintvernu. Slučajno je napravil en del zborovalcev navdušene ovacije delu antantne misije.

Kot znak naše samozvesti naj navedem, da se vkljub znanim dogodkom v Trstu niti las ni skrivil komu, da celo znani so slučaji, da so bili manifestanti politi z okna z vodo, da so slišali besedo „čuš“, pa so se zadovoljili s primerno reakcijo in aretacijo krivca. Zagrizenim Velikovčanom pa povemo prav jasno: ne praskajte, kjer vas ne srbi, tudi vi znate priti pod kopita!

Še nekaj ne smem pozabiti: na veliko žalost Nemcev Bog očitno s Slovenci drži! Črez noč se je izlilo in shladilo, črez dan pa so delali oblaki prijeten hlad. Ob solncu bi se ob plamtečih besedah govornikov res preveč ogreli!

Resolucija:

Osem tisoč slovenskih glasovalcev velikovškega okraja odločno protestira proti nameravanemu odprtju demarkacijske črte med conama A in B iz sledečih razlogov:

1. Bi to bilo očitno kršenje za nas edino merodajnih določil komaj ratificirane St. Germain-ske mirovne pogodbe.

2. Z odprtjem meje nastopi za našo aprovizacijo težka kriza, ker bi za cono A namenjena

nataknili na kole. Vse to je zgodovinska resnica. Zoper takšne zatiralce so se Srbi vojskovali tako dolgo, da so se jih otresli. In to jim Nemci zamerijo. Ko bi se Srbi ne bili tako hrabro vojskovali s Turki, bi mi sedaj ne bili ne Korošci, ne kristjani in ne Slovenci, ampak Turki. Srbi so zabranili, da Turki niso zasedli cele Evrope. Nemci so bili vsa stoletja varni pred Turki. Zahvaliti se imajo za to največ Srbom. Svojo hvaležnost pa so pokazali s tem, da so se zoper Srbe zvezali s Turki. To je nemška poštenost. Da jih le sram ni pred svetom.

Tonče vstane in nekako slovesno reče: „Nikdar se niso Srbi vojskovali drugače, kakor če so bili na strani njihovih sovražnikov Turki.“

Ko oče še nič ne reče, se sin zopet usede in nadaljuje: „Zmiraj se sliši in bere „srbsko kmetijstvo“ in „nemški militarizem“. Iz tega se razvidi, da se Nemci radi vojskujejo, Srbi pa ljubijo mir. Jugoslavija ima res kralja, pa ta le kraljuje, vlada pa ljudstvo. Laž je, da bi v republiki ne bilo nikdar vojske. Če me kdo napade s kolom, se ne bom branil s klobukom. To velja tudi za republiko. V tej svetovni vojski se je zlasti Francoska in Amerika tako vojskovala, da je vojsko odločila. In obe državi ste republiki. Ruska se je proglasila za najčistejšo republiko celega sveta, pa ima še sedaj strašne vojske z vsemi sosedi. Glejte, oče, kako vas farbajo vaši znanci v Velikovcu!“

Mlin je glasno zaropotal. Kamen je začel iti prazen. Oče gre, da vodo dol vrže, sin pa žvižga proti domu.

„Jugoslavija čaka samo še glasovanja na Koroškem. Potem bo začela vojsko z Italijo. Povelje za mobilizacijo je že tudi na vaši občini. Vaši fantje bi tako vsi zbežali v Nemško Avstrijo. Ker je nova Avstrija republika, ne bo nikdar imela vojske, kakor je nima švicarska republika. To naj ljudje dobro premislijo, ko pride glasovanje.“

Lenčka je to potem tiho pravila svoji prijateljici od sosedove hiše in vzdihnila: „Tončej se mi smili tako, da bom tudi jaz glasovala za Nemško Avstrijo.“

Tonče pa je res brihten mladenič. Šel je na kmetijski tabor v Grebini. Začel je čitati zgodovino, zlasti glede srbskih in nemških vojsk. Pred par dnevi je sedel poleg svojega očeta v domačem mlinu. Ko je oče začel praviti o velikovških znancih, mu reče sin:

„Ali se vam res smilim, vaš Tonče? No, potem storimo vse, da pride naš del Koroške k Jugoslaviji. Kar ste vi zvedeli o srbski bojaželjnosti in nemški miroljubnosti, to je vse laž in goljufija. Ravno narobe je res. Glejte, Srbi so bili 400 let pod turško oblastjo. Bili so kakor čreda, ki se ne more braniti. Morali so nositi posebno obleko, da se jih je lahko že od daleč spoznalo kot turške sužnje. Staviti niso smeli večjih hiš kakor so jih imeli Turki. Niso smeli jahati na konju. Nobeden ni smel nositi orožja, da bi se branil, če ga je kdo napadel. Vsak preprosti Turak je smel srbske može in žene žaliti in sramotiti, kakor je hotel. Ni se mu nič zgodilo. Če pa je Srb le malo razžalil Turka, bilo je to strašno hudo delstvo. Leta 1814. so Turki samo v Belgradu 300 najboljšim Srbom posekali glave, a 36 so jih

živila romala čez Celovec v celo Avstrijo in bi neprimerno manj vredni nemško-avstrijski denar poplaval ves naš pas ter pahnil zaupljivo ljudstvo v hudo gospodarsko škodo.

3. Red in mir, ki smo ga komaj upostavili in ves čas vzdrževali, bil bi zopet ogrožen; nemški nasilni agitatorji bi tik pred plebiscitom namenoma povzročali pretepe in poboje, samo da diskreditirajo našo upravo. Še v preživem spominu nam je čas, ko je divjalo preko nas nebrzdano nemško nasilje, ko so nemške tolpe plenile, ko so skrunile naše cerkve, teptale naše svetinje in žngale vsem, ki jih zaenkrat še ni mogla udariti njihova roka.

Mi slovenski Korošci ne maramo več takih časov in rotimo našo vlado, naj pod nobenim pogojem ne pripusti odprtja demarkacijske črte, ker bi drugače nemško nasilje morali ubiti s samopomočjo.

Jugoslovanski proračun za l. 1920/21.

-Z.- Kmet, ki hoče imeti red na svoji kmetiji, vodi račune; zapisuje si, koliko ima vsako leto dohodkov, koliko izdatkov. Ob koncu leta dela svoj obračun; sešteje dohodke in izdatke. Če presega dohodki izdatke, je njegov obračun dober, dotični gospodar je to leto dobro gospodaril; če presega izdatki dohodke, je obračun končal z deficitom.

Skrben gospodar mora skrbeti, da bodo v prihodnjem letu dohodki večji nego izdatki, da si potemtakem nekaj prigrispe.

Tako je tudi pri vsaki državi. Tudi ona ima izdatke: Plačevati mora v prvi vrsti uradnike, vojaki jo veliko stanejo, zidati mora šole, ceste, železnice, mostove, če ima dolgove — in danes ima vsaka država dolgove — mora plačevati obresti itd.

Država pa ima tudi dohodke: V prvi vrsti davke, razne pristojbine, carino pobira itd.

Tudi država proračuna ob koncu vsakega leta, koliko ima pričakovati prihodnje leto dohodkov in izdatkov. Tak proračun imenujemo državni proračun.

Zanimivo je proračune raznih držav primerjati; vidi se, katera država bolje gospodari, katera je gospodarsko bolj močna.

Proračun vpliva v močni meri tudi na denar. Država z velikim deficitom ima slab denar, ker ima v tujini malo zaupanja. In ni čuda, da že z ozirom na proračun Jugoslavije na eni in Nemške Avstrije na drugi strani naš denar veliko višje stoji nego nemško-avstrijski.

Naj omenim samo, da se je na pr. dobilo 7. julija na curiški borzi

za 100 jugoslovanskih kron 775 frankov
za 100 nem.-avstrijskih „ 4— franke.

Tu se jasno vidi, kako ena gospodarska stran vpliva na drugo.

Države tudi delajo račune o tem, kako bodo za prihodnje leto gospodarile. Naloga finančnega ministra je, da predloži parlamentu tak račun, ki kaže, kako se bo gospodarilo.

Mežnarjeva Lenčka je drugi dan prišla k Jelenovim vprašat, če bi prodali kaj svinj. Tonče je ravno koso klepal. Lenčka se usede k njemu ter mu zaupa, kaj je slišala pri šivilji in kako se ji Tončej smili.

Tonče jo začuden pogleda, odloži koso in reče: „Ali so res nemški antikristi vzeli v najem vso vašo pamet? Vem dobro, da na občini ni nobene povelja za mobilizacijo. Pomisli vendar: da bi ženske na nemški strani kaj takega zvedele, mi pa za to nič ne vemo, to vendar ni mogoče. Takih debelih laži pa že ne smeš požirati. Glej, Nemška Avstrija in Italija ste v zvezi. Nemci s tem vedno nas strašijo. Če bi med Italijo in Jugoslavijo prišlo res kdaj do vojske, mora Nemška Avstrija Italiji pomagati. Torej bi tudi tam vse mobilizirali. Če bi naš del Koroške prišel k Nemški Avstriji, bi morali mi v vojsko zoper Jugoslavijo in bi tako streljal Slovenec na Slovenca, brat na rodnega brata. Dobrih 10—20 let nobena država ne more vojske začeti. Katera bi jo začela, je vsaka drobna. To ve dobro naša Jugoslavija. Nemci sami priznavajo, da se mora Nemška Avstrija priklopiti Nemčiji, vsaj v dveh letih. Se bo tudi in je prav tako. Če bi sedaj naš del dežele vsled glasovanja pripadel Nemški Avstriji, bi takrat prišlo jugoslovansko vojaštvo. Država bi ne pustila, da bi koroški Slovenci prišli pod prusko pikelhavbo in pod Berlin. Takrat pa gorje tistim, ki sedaj med nami agitirajo za nemško glasovanje. Podlaga miru je narodna pravičnost. Nemci vkup, Slovenci vkup, pa bo mir in dobri sosed si bomo. Glavni vzrok te strašne vojske so bile narodne krivice. Nemci so hoteli potlačiti Slovence, Čehe in druge narode. Ko bi bili imeli vsi narodi vsak svoje pravice, bi pa

Naš jugoslovanski finančni minister je ravno pred par tedni predložil parlamentu v Beogradu račun, kako se hoče v letu 1920/21, t. j. od 1. julija 1920 do 30. junija 1921 v Jugoslaviji gospodariti.

Izdatkov bomo imeli po tem načrtu
15 milijard 976 milijonov kron.

Dohodkov:

15 milijard 536 milijonov kron,
tako da bo znašal deficit samo malenkostno vsoto
440 milijonov.

Če nas je v zadnjem času sploh kaj preseñetilo, gotovo državni proračun jugoslovanski za l. 1920/21. Nobena država v Evropi, katere so se udeležile vojske, nima tako majhnega deficita kakor ravno naša kraljevina.

Nemška pisma.

XVI.

Am 8. 6. 1920.

Es spricht wie Hohn, wenn man hört, die Kommission sei da, in Klagenfurt oder Zone B zieht nicht hingehöriges Militär und Gendarmerie D.-Österr. ab und hier in der Zone A besetzt jugoslawisches Militär wieder Ortschaft für Ortschaft. Heute wurde Haimburg mit einer größeren Abteilung Infanterie mit Maschinengew. besetzt, dann soll Trixen und Griffen kommen, mit je einer Komp. Der Bevölkerung bemeistert sich eine große Aufregung und jetzt auch begreiflich, da die jugoslaw. Behörden bis heute den Friedensvertrag noch in keiner Weise respektiert haben. Ich bin zwar kein Pessimist, wie man mich kennt, aber an der Zeit wäre es ich glaube der Kommission in Klagenfurt zu verstehen zu geben, daß sich die Jugoslawen scheinbar nach ihrem jezigen Vorgehen gerade soviel um dieselbe kümmern werden, wie sie sich um die früheren Bestimmungen und Aufträge der alliierten Mission gekümmert haben.

Gruß Haimat-Grantschnig.

XVII.

Herbst Meßnerju.

Herr Meßner

29. V. 1920.

Brückl.

Heute hat „Dostal“ auf Namen des Simon Jernej und Josefina eine Legitimation bekommen die Dem.-Linie zu überschreiten. Wo? ist unbekannt, höchstwahrscheinlich Klagenfurt.

Also anpassen und nicht auslassen.

Heil Herbst m. p.

Gleichzeitig auch Kerschbaumer und andere. Also Krainergimpl fangen.

XVIII.

Heimatscheine wurden schon z. Zt. der ersten Besetzung nicht mehr ausgestellt. Da braucht es keine einzelnen Fälle anzuführen, es ist die Anordnung auf der Gemeinde, jeden Heimatschein zu verweigern. Ich habe weder für die Söhne, noch für m. 11jähr. Tochter zur Aufnahme

do vojske ne bilo prišlo. To je spoznal bivši cesar Karel. Saj veš, da je izdal postavbo, da zadobi vsak narod vse svoje pravice. S tem je upal doseči mir in ohraniti svoj prestol, pa takrat je bilo že prepozno. Ko bi bil cesar leta 1914. izdal namesto mobilizacijskega oklica „Mojim narodom“ tak oklic, kakor ga je izdal njegov naslednik Karel štiri leta pozneje, namreč pravičnost vsem narodom, bi Avstro-Ogrska brez vojske lahko postala mogočna država v Evropi, če bi bil cesar v srcu prepričan, pa postave ne zapisal samo na papir zaradi lepšega. Toliko je vredna narodna pravičnost. Zato pa je naravnost sovražnik miru in napeljuje na novo vojsko, kdor v našem slovenskem delu Koroške prigovarja, da bi nemško glasovali. Kdor ne bo glasoval za Jugoslavijo, tisti napravlja narodno krivico, ki je korenina nove vojske. Kdor pravi: „Tončej se mi smili“, naj to pokaže s tem, da glasuje za Jugoslavijo in nas reši vojskine nevarnosti. Švica res nima vojske, pa ne zato, ker je republika, ampak zato, ker tam tri narodnosti: Nemci, Lahi in Francozi, uživajo vsak svoje pravice. Kakor hitro bi Švica začela en narod tlačiti, bi ne imela več časa za vojsko, ker bi jo že prej zadušili. Ravno Švica nam je vzgled, da narodna pravičnost vzdržuje mir ter sosedsko prijateljstvo. Nemci bi se naj od Švicarjev učili in nas Slovence pri miru pustili.“

Tončej je precej glasno govoril. To je privabilo očeta, ki je neopažen poslušal. Sedaj se oče prikaže in reče:

„Tončej, stopi v nedeljo h gospodu župniku, pa naj naročijo za mene posebej list »Mir«.“

Lenčka pa pravi: „Pridi po šopek; povila ga bom s slovenskim trakom!“

ins Institut einen solchen bekommen, auch Rab. u. Giendl nicht. ... Gestern Dienstag kam eine halb. Komp. Jugoslawen mit 4 Maschinengewehren an!!! Ein ganzes Bataillon soll morgen kommen. — Was soll das bedeuten? Die Bevölkerung war zu Tode erschrocken. Das ist ein Beweis, daß sie nicht gehen, wenn auch die Volksabstimmung für Kärnten ausfällt! ... Habe sofort herum sagen lassen, daß sich die Herren vor dem Ergebnis der Abstimmung fürchten u. Masch. Gew. kommen ließen, damit sie zum Abzug keine Schläge bekommen.

Aber es ist höchste Zeit, daß solche Gewaltproben ausgeschaltet werden! Die kleineren beschränkteren Leute werden ohnehin genug mit Drohungen eingeschüchtert, es wird noch heute jedem gesagt, wir gehen niemals, auch nicht nach der Abstimmung. Koschier hat beim Blute seiner Kinder geschworen, daß V. jugoslawisch bleibt. Die Wirkung solcher Schwüre wird nicht mit 3 Schlagwörtern weggewischt und ich fürchte, daß uns der Mund vor der Abstimmung fransig wird. Es würde mich doch sehr interessieren, aus welchem Grunde diese Maschin. Gew. hier vor der Gemeinde aufgestellt wurden?

Wer sind die Leute, die Ihnen Ungünstiges berichten? Ich bitte Frau Zihl die nötigen Chemikalien zu besorgen, wenn sich die Zahl der mit außerordentlichem Kraftaufwand zu waschenden Hosen wieder einmal mehren soll!

Wir plagen uns unsagbar, daß wir unter die Jugend ein bischen Kärntnergesang hineinbringen. Ich bitte die Kracher zu beeinflussen, daß sie statt Kartenspielen und Mosttrinken auf der Bärenhaut, ihre Stimmen, soweit sie nicht versoffen sind, zusammen proben, denn die Jugoslawen behaupten, vor 15 Jahren wurde hier nur serbisch gesungen. Ich fürchte, wir können sie vom Gegenteil nicht überzeugen. Wenigsten wurden f. sz. Musikaufführungen bereits Klagenfurtner Sänger verschrieben... so versichert Herr Kanduth.

Also auf baldiges Zusammenarbeiten, inzwischen werden wir noch tausendmal „Grüß God“ abproben dürfen. Relg.

Dnevne vesti.

Umrl je v mariborski bolnici odvetnik gosp. dr. Viktor Sušnik iz Pliberka. Rane, ki mu jih je zadal napadalec, so bile tako težke, da je bilo ozdravljenje izključeno, navzlic temu, da je nekaj časa kazalo na boljše. Pokojnik se je šele pred par dnevi poročil v bolnici z gđ. Mileno Kavčičevo. Naj v miru počiva!

Okrožna zaščita otrok v Mariboru. 5. julija je pričela poslovati Državna okrožna zaščita dece in mladine v Mariboru. Njeno okrožje obsega Štajersko, Koroško in Prekmurje; podrejene so ji Državne krajevne zaščite v Trbovljah, Hrastniku, Velikovcu, Pliberku, Doberlivasi, Železni Kapli, Borovljah in Rožeknu. Vse prošnje za oskrbo sirot, kakor tudi drugih potrebnih ali zamenjarjenih otrok, je nasloviti vedno na ono Državno krajevno zaščito, v katere okolišu se nahaja prošilec. V krajih, kjer Državnih krajevnih zaščit še ni, naj se vlagajo prošnje naravnost na Državno okrožno zaščito dece in mladine v Mariboru. Izvzete pa so Državne krajevne zaščite v avtonomnih mestih Maribor, Celje in Ptuj, ki poslujejo samostojno in na katere naj naslove prošnje prošilci iz teh krajev.

Dopisi.

Velikovški okraj.

v Libeliče. Brali smo, da je bil poročnik Jurij Mušič 40. pešpolka odlikovan z redom belega orla z mečem V. reda zavoljo svojega hrabrega zadržanja na koroški fronti meseca maja 1919. Hvaležno čestitamo njemu in njegovemu moštvu! Bili so Kranjci-Dolenjci in nekaj Goričanov. Teh ni noben zapustil frontel. Do tistega trenutka, ko se je Malgaj boril, branil je Mušič naše kraje proti navalu nemških tolp. Le ko je bil v nevarnosti od premočnih Nemcev obkoljen biti, zapustil je zadnji koroško zemljo. Sedaj smo preveč še vsled glasovanja vznemirjeni. Ko pridejo mirni časi, našli se bodo hvaležni koroški pisatelji, ki bodo opisali hrabrost marsikaterega častnika in vojaka, ki je sedaj pozabljen in ki je bil po krivem z drugimi vred zaničevan.

v Libeliče. Nekateri nemčurji iz Potoč grdo napadajo deklice našega ženskega društva! Dolžnost voditeljev društva je, obupane in bojzljive deklice braniti. Da bi nemčurji naše ženstvo blatili, ne smemo dopuščati. Sicer so pa to ljudje, ki tako globoko v blatu tičijo, da jih pamet moti, da tudi na drugih tam blato vidijo, kjer ga ni.

v **Libeliče**. Neka kmetica v Potočah preklinja Jugoslavijo in hvali Nem. Avstrijo, rekoč, da pri nas bodo poljski pridelki po ceni, tam pa dragi. Draga mati! Idite na občino, tam vam bodo izposlovali, da greste za nekaj dni v Avstrijo. Videli bode, da kmetje v Avstriji sploh nič ne prodajajo in tudi nič ne zahtevajo za svoje stvari. Tam pridejo angeljci z nasajenimi bajoneti in rečejo: „Odprite kaštel!“ in oddati morajo, kolikor oni hočejo in plačajo tudi kakor hočejo. Ali ste že pozabili, kako je bilo v vojskinem času? Pa pravite, „pozneje bode boljše“. Bode, bode! Pa takrat bode vas in vašega pametnejšega moža krila hladna zemljica!

v **Libeliče**. Ker so Nemci spoznali, da jim silno škoduje, če pridejo ljudje iz Nemške Avstrije semkaj na obisk in če pripovedujejo o siromaščinu v njihovi deželi, pustijo samo zanesljive ljudi čez mejo. Ko so slišali, da je neka gospa iz Št. Pavla pri nas pripovedovala, kako tam stradajo, dali so jo pod nadzorstvo in njej prepovedali prestop meje. Zanesljivim pa vbijajo v glavo, da morajo reči, kako je tam vsega dovolj in kako je vse po ceni. Neki ženi so dali celo „šartelj“ s seboj, da ga je po Labudu kazala. Pa nič ne pomaga! Pa se od nas kdo na tihoma zmuzne na obisk svojih sorodnikov, ki služijo na Nemškem, čez mejo in potem pa zvezo vse, kako huda jim prede.

v **Slov. Šmihel**. Dne 18. t. m. 1920 je bilo tukaj žegnanje. Ustanovilo se je žensko društvo in Velikovčani so igrali „Judeža“. Ko bi ga tudi nemčurji hoteli posnemati! Ta dan je bil pri nas tudi gospod general Maister.

v **Slov. Šmihel**. (Domača obrt.) Ne bo hitro na Koroškem kraja, kjer se še toliko seje lanu in konopelj in toliko prede in tke kot v Slov. Šmihelu. Skoraj pri vsaki hiši sejejo lan in konopelje. Tkalec je pa tudi še sedem. Samo letos bodo natkali čez 5000 m belega prta. Treba bi bilo obrat le časa primerno preustroiti, da bi se vlečanje konopelj in lanu napravilo cenejše, teritev potom stroja in pravilna sušilnica, da ne gre toliko snovi v nič in ne „pocveti“ tolikrat preja. Tudi tkanje bi se lahko olajšalo. Mogoče je ravno ta kos Koroške ustvarjen za predilnico, kjer bode našla glavni predpogoj, razumevanje med ljudstvom. Treba je samo še prej zagotoviti si električno moč. Zemlja za konoplje je ugodna, posebno če bi se blata izsušila in obdelovala.

v **Strojna**. Žegnanje smo posebno slovesno obhajali. Ko povsodi v okolici napravljajo igre, so tudi naši fantje brez vsake priprave igrali igre, v kateri se kaže, kako Lahi sedaj ravnajo s Slovenci na zasedenem ozemlju. Nekaj fantov je stalo zunaj Janeževe gostilne, drugi znotraj; prvi so metali kamenje skoz okna in duri, drugi so drobili mize, stole in steklenice. Resne telesne poškodbe nima noben fant. Drugi dan so šolarji občudovali Janežovo gostilno s potrpljenimi okni, durmi, mizami in stoli. Tako nekako izgleda, če Lah razbijajo po slovenskih domovih v Trstu!

Boroveljski okraj.

b **Slov. Plajberk**. († g. dekan Andrej Wieser.) V torek, dne 20. julija smo imeli tu lep pogreb. Pokopali smo gosposvetskega dekana g. Andreja Wieserja. „Ena se Tebi je želja spolnila, v zemlji domači da truplo leži!“ G. dekan upr. Val. Limpl so mnogoštevilnim pogrebcem v prisrčnih besedah orisali delovanje rajnega: iz naroda za narod! Kdo ga ni poznal, blagega starčka! To zlato srce je prenehalo biti 15. julija ob 3. uri popoldne. Število starih korenin se zmanjšuje, drug za drugim pada v grob. Može, ki so toliko delali in molili za svoje ljubljene Korošce, so videli le zoro, ne pa belega dne zlate svobode. Toda že zora jim je privabila solzo v oko: radi so umrli, da so le videli odrešenje svojih tlačanih rojakov. Gosposvetski zvon je zapel turobno: mrtvi g. Andrej zapuščajo Gospo Sveto. Zadnji slovenski čuvaj gosposvetski! Morda se pa le motijo oni, ki tak mislijo in govore. Gospa Sveta, ne daj, da prideš za Svetogorsko, za Višarsko Ti na vrsto! Plajberžani smo jih sprejeli radostno in ponosno. Ob odprtem grobu smo jim obljubili: Srčno in pa zve-

sto bomo ljubili svojih dedov sv. vero in naš sveti mili slovenski jezik. Gospoda Andreja trudne kosti počivajo na naši zemlji: nikdo jih oskrnil ne bo; Andrejev duh vlada nad nami, njegov duh bo vladal tudi nad naših otrok otroci. Mrtvi naš rojak so napravili s svojim prihodom k nam mogočen shod; tega shoda ne pozabimo, pa tudi sklepov ne, ki smo jih storili. Resolucija je bila kratka, kratka, toda resni enaka prisegi: Vse za vero in dom!

b **Bistrica v Rožu**. Tukajšnji socijalni demokrati so imeli dne 18. t. m. političen shod, na katerem je govornik na pritisk nemškutarjev, indirektno slikal nemškutarje kot najboljše socijaldemokrate, jugoslovansko misleče delavstvo pa kot klerikalce in denuncijante. Tudi v žensko društvo so se zaleteli. Nemčurska Roza Hutar je zaklicala: Može naj vzamejo palico in naklestijo žene, ki pristopijo ženskemu društvu.

b **Bistrica v Rožu**. Ko so v vigredi tukaj nemčurjem odvzeli zemljišče, katero so imeli od Helderfora v najemu, je na občino večkrat prišel delavec, kateremu pravijo „Motl“ in je tožil, kdo je nemčur. Ko pa je prišel med nemškutarje, je udrihal po Slovencih in Jugoslovijci, dokler ni bil naznanjen sodniji.

b **Žihpolje**. Tukaj imamo baje jako dobro plačane nemčurske agitatorje. Letajo od hiše do hiše in kar eden drugega prekašajo, kdo bo več čevljev strgal. Na generalni poziv g. Lučovnika so se zbrali vsi nemčurji celega okraja v nedeljo, dne 11. julija na Otoku, kjer so imeli posvetovanje. Videti pa je bilo, da niso bili posebno dobre volje, kljub temu, da jih je prišel tolažiti neki Celovčan, ki se je pripeljal z jadrnico na Otok. S kakšnim dovoljenjem, nam je neznano in nerazumljivo. V torek zvečer, dne 13. julija, pa so imeli važna posvetovanja na Žihpoljah, kjer jim je zopet neki neznanec vlival poguma v grešne butice. V nedeljo, dne 18. julija, pa so imeli pri Kirschnerju neko „Teilungo“. Plačevali so baje svoje agitatorje. Za vsako zvito laž o Jugoslaviji pa so dobili še posebne nagrade. Popoldne pa so šli plačevati svoje zveste priganjače na Golšovo h Kresu. Strah pa so imeli. Eden se je izrazil: „Wir sind schon verraten.“ Isto nedeljo je šel folksverovski „hauptman“ Tomažej, ki ima povsod veliko besedo, v Bistrico v Rožu, kamor je nesel svoja poročila o velikovškem zaupnem sestanku nemčurjev, ki so ga imeli dne 13. julija. Tomažej imajo tako za „laufburšta“ bolj važnih nemčurskih poročil. Pač nemčurska agitacija več nese kakor kmetija, kaj ne, Tomažej?! Toliko pošten je pa še bil, da je podpora za škodo po toči odklonil. So pač judeževi tisočaki slajši! Kot „Verbindungsmann“ med Celovcem in Žihpoljani pa je čevljar Kristof. Ta revež se pa nam včasih smili, ko se tako poti, kakor v pondeljek dne 19. julija zjutraj. Saj ni čnda, pot je nevarna. Za denar se pa vse stori. Lahko je biti navdušen nemčur, če jih tako dobro plačujejo. Ker jim pa ta naporni trud in propaganda za lačno Avstrijo ne gre posebno v klasje, so pa poslali bivšega nadučitelja g. Grabnerja v „Propaganda-Kurs“. Šel se je učiti novih laži, s katerimi bo sedaj farbal kmete. Presneto slabo se jim mora goditi, da morajo še študirati, kako bi prevarili ljudi, da bi glasovali za Nemško Avstrijo. Toda z „Judeži“ bomo tudi Žihpoljanci prav pošteno obračunali.

b **Kotmara ves**. Pregledali in prešteli smo glave svojih po naših vaseh in hišah in ni nas treba biti strah. So res vasi, kjer imajo stari nemčurji še zmiraj svoj ugled in s strahovanjem slabijših hočejo popucati svoje zarjavele krone. V tem oziru bi kot najslabši zgled narodne zapanosti lahko imenovali okolico okrog Primoža in Hanzarja. To omenjamo zato, da ta gostilničarja že zdaj zvesta, da dobro in visoko cenimo njuno nemškutarsko agitacijo. Hvala Bogu, da sta v tem oziru sama, so namreč kraji in vasi, kakor Čahorče, Plešivec, Trabesinje, St. Gandolf, Problje itd., ki jih smemo, kar se tiče narodne probujenosti, vsem drugim staviti za zgled. Tudi te kraje si bomo prav dobro zapomnili. To je tudi vzrok, da so se napisale te vrstice.

Gospodarstvo.

Gospodarski položaj kmeta v Mežiški dolini. V „Koroška Korošcem“ toži nekdo baje iz Mežiške doline, da morajo tam kmetje vsi gosposdarsko propasti, če ne pride Celovec k Jugoslaviji, ker drugače ne bodo imeli kam svoje žito prodajati. Prepričani smo lahko, da je ta notica zrastle na nemškonacionalnem zelniku, ki ne pozna nikakor položaja Mežiške doline. Vsi kraji so gorati. V Črni, Mežici, Lešah je veliko rudarjev, v Guštanju veliko kovačev. Znano je, da je ravno Mežiška dolina bila najbolj industrijska na Koroškem in je sedaj ena prvih v Jugoslaviji. Od sto kmetov jih gotovo ni 5, ki bi žito prodajali. Od vseh kmetov pa gotovo ne enega, ki bi ga bil v Celovec prodajal. Zlomek je čisto drugje pokopan. V Mežiški dolini so tako lepo dobili privandrani Nemci vso industrijo in rudokope v roke. Zdaj se jim pa za nje hlače tresejo. Gospodje in uradniki pri vseh podjetjih so bili privandrani Nemci, Slovenci so pa raboto delali. Zda se pa zna zgoditi, da bo nemški gospodi odklenkalo. Kdor razmere v Mežiški dolini pozna, mora priznati: kmet živi tam od gozdarstva in živinoreje. Žitorej pa je zanj jako nevarna, četudi sedaj potrebna stvar, Mir je bil prej, ko Nemcev tam ni bilo in bo, ko Nemci pojdejo v svoj raj.

Premog v Sloveniji. V Sloveniji je obratovalo l. 1919. sedemnajst premogokopov, ki izkazujejo sledečo množino izkopanega premoga v meterskih stotih:

Premogokop:	1. 1913	1. 1919	Od te množine za		
			železn.	indust.	zasebn.
Trbovlje:	6.861.200	4.563.137	61 %	35 %	4 %
Zagorje:	2.460.000	1.834.321	69 %	25 %	5 %
Hrastnik:	1.682.150	1.729.054	59 %	34 %	6 %
Velenje:	1.383.320	1.413.787	25 %	58 %	39 %
Kočevo:	1.265.300	994.415	66 %	35 %	30 %
St. Janž:	453.080	351.678	—	83 %	17 %
Leše:	177.130	122.951	—	81 %	19 %
Zabukovca:	177.130	214.651	—	88 %	11 %
Mirna:	42.140	62.902	—	94 %	5 %
Kostivnica:	—	47.693	—	65 %	35 %
Hrastovec:	—	42.990	—	100 %	—
Hudajama, Semaik, Globoko, Holmec, Stranice, Drobni dol	?	30.818	—	50 %	50 %
Skupaj	14.740.000	11.408.398			
za last. uporabo	1.211.000	1.637.432			
ostane za prodaj	12.530.000	9.770.966	52 %	36 %	12 %

Od te množine je dobila na podlagi pogodbe Nemška Avstrija 93.186 q. — Za prevoz cele množine premoga je treba 97.709 vagonov. Ko bi smeli računati, da vsak vagon le 4 dni rabi za 100 q premoga (en dan za nalaganje, po en dan za vožnjo tja in nazaj, en dan za izlaganje), bi v letu lahko na enem vagonu se zvozilo približno 9000 q premoga. Na razpolago bi moralo biti 1081 vagonov. Ker pa mnogo vagonov rabi po cele tri tedne, predno da se vrnejo, je števila mnogo večja. Ker razpolaga Hrvatska s približno 3 milijoni q, Bosna s približno 10 milijoni q, Srbija s približno 1.200.000 q, Pečuh s 7 milijoni q, bo celoletna produkcija v naši državi okrog 30 milijonov q premoga. Nemška Avstrija nima niti 2 milijona q premoga. Tako pride, da ima Nemška Avstrija ljudi, tovarne in deloma surovine, nima pa premoga. Ogrska ima ljudi, tovarne in premog; nima pa surovin. Jugoslavija pa ima ljudi, premog in surovine, primanjkuje ji pa še zadostno število tovarn. Izmed vseh činiteljev je ravno tega najlažji doseči.

Koliko sladkorne pese je letos pri nas nasajene. Ministrstvo za poljedelstvo poroča, da je letos obsajenih v Velikem Bečkerek 2688 ha, v Beogradu 1299 ha, v Črvenki 5280 ha, v Osijeku 2500 ha, v Novem Vrbasu 4480 ha, v Baranovaru 927 ha, v Usori 250 ha. Skupaj torej 17.424 ha. Na ha računamo 240—600 q pridelka. Letina obeta biti dobra. Če računamo le 300 q na ha, bi pridelali letos 5.227.200 q. Pri 10 % izrabi bi dalo to 522.720 q sladkorja. Navadno pa se izrabi 14 %, kar bi dalo 631.808 q sladkorja. Pri 13 milijonov prebivalcev bi prišlo približno 5 kg na enega letno. Če bode vreme ugodno — dovolj vlage — je lahko pridelek še enkrat tako ugoden.

Mariborska eskomptna banka

Glavni trg št. 141 podružnica Velikovec Glavni trg št. 141

Telefon šte. 7 (interurban). — Račun pošt. ček. urada SHS v Ljubljani št. 11.695.

Centrala Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Daje pojasnila vsak čas brezplačno. Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Podružnica Murska Sobota.

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Borovljah.

Delniška glavica in rezervni zaklad:
okroglo K 50.000.000.

Dovoljuje vsakovrstne kredite po
najugodnejših pogojih.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice:

Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst in
Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Daje pojasnila vsak čas
brezplačno.

Trgovska pogodba med avstrijsko republiko in Jugoslavijo. Iz žetve 1919 se je zavezala Jugoslavija dati še avstrijski republiki 1500 vagonov pšenice po 31250 dinarjev (s carino 1 kg po 1250 jugosl. kron) za meterski stot in 4000 vagonov turšice po 200 dinarjev meterski stot. Carina je pri tem že vračunjena. Iz žetve 1920 pa dobavlja Jugoslavija avstrijski republiki 5000 vagonov pšenice, 11.100 vagonov turšice, 1000 vagonov ječmena, 16.000 pitanih svinj (od teh polovico živih), 100 vagonov slanina ali špeha, 500 vagonov fižola, 5000 vagonov krompirja, 200 vagonov konopelj (rastlin), 300 vagonov čreslovine, karbid, žvepleno in solno kislino, svinec, glino, 500 vagonov trdega, 8000 vagonov mehkega lesa, 1500 vagonov oglja. Avstrijska republika pa bo nam dobavljala železo in produkte iz železa, papir in razne tiskarniške potrebščine, razstrelivo, medikamente, žgalice, magnesit, razne kemikalije in še nekaj drugih stvari, ki so dosedaj bile pri nas od izvoza izključene, ker nepotrebne. Pogodba velja do 30. junija 1921.

Imate bolečine? V obrazu? V celem telesu? Vaše mišice in živci Vam odpovedujejo? Poizkusite pravi Fellerjev Elza-fluid! Bodete se čudili! 6 dvojnatih ali 2 veliki steklenici 36 K.

Ali trpite na počasni prebavi? Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu pomagajo prave Fellerjeve Elza-kroglice! 6 škatlic 18 kron. Prava želodec okrepujoča švedska tinktura 1 steklenica 15 K. Omot in poštena posebej, a najceneje. Evgen V. Feller, Stubica donja, Elza-trg št. 67, Hrvatska.

Na baško jezero.

Izletnike in turiste opozarjamo na krasen izlet na Otok (566 m) na Baškem jezeru, „biser“ Zvrhnjega Roža, ki slovi po svoji divni panorami, kakoršne ti ne nudi nobeno naše jezero! Pred kratkem je bila otvorena na Otoku gostilna, kjer je sedaj za izletnike dobro poskrbljeno. Gostilna razpolaga poleg dobre prehrane (30 do 50 K na dan) in pijače tudi s prenočišči (8 opremljenih sob z 9 posteljami).

Dohod po železniški progi „Ljubljana-Jesenice-Podrožica“ (prestopit!) Blače. Vožnja sama je že krasen izlet; iz Ljubljane le 3 ure. — Na Otok: Od železniške postaje v levo po cesti 1 min., nato pri mostiču v dešno severovzhodno ob potoku Ročici k „baškemu odmostu“ (pristan), odondot s čolni 10 min. na divni Otok. — Na Otoku je na razpolago tudi kopalnica in čolnarna z 8 čolni. Krasna je vožnja iz Otoka na Brdo, vas na severnem obrežju Baškega jezera, odkoder je prekrasen razgled na Karavanke.

Hvaležni izleti v okolici so sledeči:

1. V Loče, slikovito ležečo vas pod Kepo 2143 m, 20 min. jugovzhodno od železniške postaje Bače. Gostilna „pri Plozu“.

2. Na Spodnje Dobje ob idiličnem malem Dobniškem jezeru — le 15 minut vzhodno iz Loč. Krasen izlet! Gostilna „pri Replnu“.

3. Na Spodnje Rute 790 m — 20 min. jugovzhodno na lepi planoti. Krasno razgledišče po celem Zgornjem Rožu.

4. Čez Stari grad (razvalina Altfinckenstein) 841 m na Zgornje Rute.

Iz Loč ali železniške postaje Bače v Ratenče 15 min. (gostilna „pri Uršiču“ — Martič), odtod jugozapadno na Pogorje (zanimive stare kmetske hiše) in 45 min. na Stari grad, odondot po rutih še 15 min. do Bukovnika, Tratnika ali Cvancarja. Nepopisno lep razgled na romantično razvalino Stari grad s smaragdnozelenem ozadjem Baškega jezera, sredi pisanega Zgornjega Roža!

5. Iz Brda ob Baškem jezeru mimo vasi Drave in Šmartna ob Dravi vzhodno v Rožek 2 uri 15 min. — odtod še 1 uro na Logo ves (gostilna Schleicher) ali na zapadno obalo Vrbškega jezera.

6. Iz Bač čez Loče in Ovčino h koči na Jepici (1587 m) pod Kepo 3 ure, odtod na Kepo ¼ ure ali sestop ob Belici na Doyje 2 uri.

Društvene vesti.

Podružnica kmetijske družbe za Slovenijo Guštanj-Tolstivrh ima redni občni zbor dne 22. avgusta t. l. po prvi sveti maši v prostorih g. Franca Lečnika. Spored: Poročilo načelnika, tajnika in blagajnika, volitev novega odbora in delegata ter razni predlogi.

Planinski tabor v Železni Kapli in veliki izlet na Obir pripravlja za 15. avgusta Mariborska podružnica SPD. Podrobnosti sledi.

I. slovanski orlovski tabor v Mariboru.

Nj. kr. Visočanstvo prestolonaslednik Aleksander pošlje na I. orlovski tabor v Maribor svojega zastopnika v osebi g. pukovnika Mladen-a Bogičevića.

Posebni vlak na I. slovanski orlovski tabor v Mariboru vozi v nedeljo 1. avg. ob 1. uri zjutraj iz Grabštajna in dospe v Maribor ob 4. uri 50 min. Ker se slovesnosti začnejo ob 7. uri zjutraj, naj se vsi udeleženci iz Koroške peljejo s tem vlakom. Korošci se vračamo isti dan s posebnim vlakom, ki odhaja iz Maribora in sicer od koroškega kolodvora (!) ob 22. uri 15 min. (četrt na enajst ponoči) in dospe v Grabštajn ob 4. uri 28 min. — Vsak naj napiše na taborsko izkaznico s črnilom svoje ime! — Pridite v narodnih nošah!

Zbiranje udeležencev slavnostnega sprejema v nedeljo dne 1. avgusta od 7. do ¾ 8. ure zjutraj.

(Radi pomanjkanja prostora navedemo samo IV. skupino, kjer se nahajajo Korošci.)

IV. Četrta skupina. (Zbirališče v Cankarjevi ulici od Aškerčeve ulice do Tomšičevega drevoreda.) 20. Višnjegorska orlovska godba. — 21. Primorci. — 22. Korošci. — 23. Prekmurci. — 24. Medjimurci. Vmes narodne noše teh pokrajin.

Duhovnikom na orlovskem taboru. Duhovniki, ki se udeležijo orlovskega tabora, bodo lahko vsaki dan opravili daritev sv. maše, ako se prijavijo pravočasno. Izdajo se posebne izkaznice, na katerih bo označen dan in ura ter cerkev, v kateri se mašuje. Brez take izkaznice ne bo mogoče maševati. Treba se bo tudi strogo držati določenih ur, da pridejo vsi na vrsto. Maševalo se bo od 4. do 10. ure v sledečih mariborskih cerkvah: Stolnica, Sv. Marija, Sv. Magdalena, Sv. Alojzij, pri šolskih sestrah, na Kalvariji, na pokopališču (na Slomškovem grobu) in v Studencih pri sv. Jožefu. Izkaznica se bo glasila za vsako posamezno mašo, da se bo lahko maševalo v taborskih dneh v različnih cerkvah. Za vsako izkaznico se plača po 4 K, s tem so poravnani vsi stroški. Naročijo se ali naprej po pošti ali pa se oskrbe osebno pri stolnem župnem uradu, Slomškov trg 20. Da bo temveč strežnikov na razpolago, naj se blagovolijo prijaviti tudi mladeniči, ki znajo ministrirati.

Nove knjige in časopisi.

Politični katekizem ali kaj mora vsak državljan vedeti o politiki. Izdalo in založilo tajništvo Slovenske ljudske stranke. Ljubljana 1920. Cena 4 K. Priporočamo.

Xaver Meško: Das Paradies auf Erden, der kleine Zigeuner. Deutsch von Mina Conrad-Eybesfeld. Mit einem Titelbild. 8° (VIII u. 146 S.) gebunden M 680. Ti dve štiri, ki jih je izdala Mohorjeva družba, ste izšli v nemškem prevodu. Navedli bomo nekaj nemških ocen, da bodo naši kritiki lahko primerjali svojo s tujo sodbo: „Xaver Meško weiß wie kein anderer Herz u. Phantasie unserer 9—14 jährigen zu erntren, denn Liebe zu Kindern, das liest sich aus jeder Zeile heraus, haben ihm die Feder geführt. Eine Fülle von Poesie u. ein schier unerschöpflicher Reichtum an Gemüt verraten die beiden Erzählungen und man möchte der Übersetzerin Dank sagen, daß sie unsere Jugendliteratur um eine wertvolle Gabe bereichert hat.“ (Echo der Gegenwart, Aachen 1920, Nr. 36.) — „Beide Erzählungen sind von jener gesunden Poesie umwoben, die ein Kindergemüt anspricht.“ (Brosamen, Bern 1920, Nr. 12) — In „Rottenburger Monatschrift“ 1920, št. 7, piše: „Meško wird wohl irgendwo in der Tschechoslovakei beheimatet sein, daß uns seine völkische Zugehörigkeit ängstlich vor-enthalten wird. Mag er aber wo immer geboren sein, dort ist noch innerer Reichtum, noch Kindlichkeit, Phantasie, Fernweh u. unverschuldeter Gefühlswert. Die beiden Erzählungen sind voll Glück u. Märchenfreudigkeit, trotz der äußeren Lebensnot u. des tragischen Schlusses der zweiten.“ Ni ne na Čehoslovakiem, v Tinjah je pisatelj, kateremu kot staremu svojemu podlistkarju tudi „Mir“ čestita k lepemu literarnemu uspehu.

Lastnik in izdajatelj: Gregor Einspieler, prošt v Tinjah.

Odgovorni urednik: Otmar Mihálek.

Tisk tiskarne Družbe sv. Mohorja v Prevaljah.

Vzgojišče za deklice (internat)

v „Narodni šoli“ v Št. Rupertu pri Velikovu se priporoča p. n. slovenskim starišem. Sprejmejo se deklice, ki hočejo obiskovati gimnazijo, učiteljice ali meščansko šolo v Velikovu, ljudskošolske učence, ki hočejo obiskovati javno petrazredno dekliško šolo v „Narodni šoli“ in vojske, šoli odrasle deklice, ki želijo obiskovati gospodinjstvo šolo v „Narodni šoli“. Začetek novega šolskega leta se bo pravočasno naznanil, na gospodinjstvi šoli se pa začne zimski tečaj dne 1. novembra 1920. Nadaljna pojasnila dajejo šolske sestre v „Narodni šoli“ v Št. Rupertu pri Velikovu.

Na prodaj je: Ena kompletna oprava za spalno sobo iz hrastovega in orehovega lesa, jako dobro izdelana, in tudi kuhinjska oprava.

Nadalje ima v zalogi hišne oprave iz mehkega lesa za 24 sob.

Lovro Mačič, Prevalje.

Cement

najboljše kakovosti, prejme v kratkem

Koroška gospodarska družba Sinčaves.

Gospodarski odbori in drugi interesenti naj se — takoj obrnejo na imenovano družbo.

Štampilje vseh vrst in
pečate iz medi za
dobavlja pečatni vosek
najhitreje in
najceneje
Ludovik Šef, Maribor

Prešernova ulica 1.

Tovarniška zaloga papirja in špecljalna
trgovina pisarniških potrebščin.

Brzjavi: Papiršef Maribor.

Primešaj krmi Mastin!

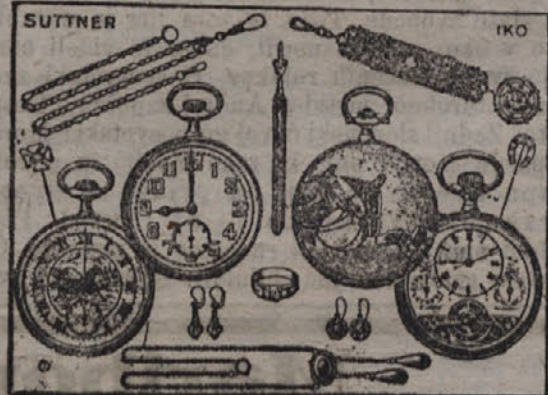
V zmislu odloka deželne vlade za Kranjsko v Ljubljani z dne 18. julija 1899, št. 10.595, ki mi ga je mestni magistrat ljubljanski izporočil dne 28. julija 1899, št. 25.255, smejo dietetično sredstvo **Mastin**, redilni prašek za prašice in za vsako živino, lekarnarji, trgovci, drogist in kramarji prosto prodajati. Mastin je kot prosti obrtni predmet oglašen. V Ljubljani, dne 3. avgusta 1900, mag. opr. št. 28.561. — Ako Mastina v lekarnah in trgovinah ne dobite, ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina stane K 30.50 in se jih pošlje poštne prosto na dom.

Mazilo zoper garje (naftol-mazilo) uniči pri ljudeh garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni in izpuščaje; pri živini uniči garje. Lonček tega mazila velja po pošti K 12.50.

Lekarnar Trnkoci

v Ljubljani (Slovenija) zraven rotovža.

Ena ura? katera trajno vesele povzroča?

Samo Suttner-jeva ura! Nikelnasta, po vsaki ceni, in presenečeni boste! Tudi verižice, prstane, uhane, zapestnice, stenske ure, zapestnice z urami in vsakovrstne potrebne reči kakor: škarje, nože, doze za cigarete, nažigalnike, britve, denarnice, jedilno orodje, razna darila za krste, imenane itd., kakor tudi velika zaloga vsakovrstnih zlatih in srebrnih predmetov.

Vse dobro in ceno! Zahtevajte cenike od
H. Suttner, Ljubljana št. 977.